

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül-monostortutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr., 2-szor 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek Bécsben Oppel Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogelmérnél (Wollzeile 9. sz.).
Nyilvántartási czikk sora után 20 kr. előleg, beküldése mellett a szerkesztőséghez csatlandók.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, esütörtökön és szombaton délelőtt.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, április 30. 1867.

(D.) Az alkotmányos élet pezsgése, a mely a municipiumok visszahelyezését az egész királyságon átvonul élénken tükrözi vissza az ország fővárosában is.

Gyakran látunk pártgyülekezéseket, melyek a város polgármesterének s tisztjének restaurációjával foglalkoznak, megújuló falragaszok lepik el az utcákat, Szentkirályi és Vidacs neveivel, az első az értelmiség, az utóbbi inkább az alsóbb néposztálynak bírja proselitát, s ezt abból is mindjárt sejtethetjük, hogy itt-ott az előbbi nevével jegyzett plakátokat besározzák láthatjuk, míg az utóbbival ilyesmi nem történik; Szentkirályi pártja, a mint látszik, a legfőbb tulajdonra, jelöltje képességére s hosszas alkotmányos küzdelmünk alatt kipróbált multjára támaszkodik, s valószínűleg ezé is leend a diadal.

A követek újból választása is folyamatban van. Pest kérkedhetik azzal, hogy nemcsak egy minisztert adott választottjai közül. Nagy zászlós menetek tűnnek fel az utcákon azon miniszterek neveivel, kik egyszersmind Pest követei, s a mint látszik, a pesti képviselők általános bizalmi szavazattal fognak újból megválasztatni, mert nem hallottunk arról, hogy csak léptek is volna föl ellenjelöltek. Szélsőbb pártok akarták Swarcz Gyulát újból fölépíttetni, de ő is ezuttal visszatartózkodott.

A vidéki képviselő-választások közül azok, a melyek ekkor közírták jutottak, szintén az előbbi lelépített követek újból megválasztásával a Deák-párt előnyévé ütöttek ki, s ez alkalmasint a dolog természetében is fekszik, mert mindezen képviselők akkor, a mikor követi programjokat választóik előtt közreadták, Deák kiengesztelési eszméi mellett nyilatkoztak, s törekvésük nem lehetett más, mint hogy ez eszmék győzzenek, s győzedelmeskedvén a parlamentarizmus élet természetét szerint ezen eszmék kormányozzák az országot. A kormány pedig akkor megbízható, ha azon emberekből áll, akiknek közegei, a kik az alkotmányos eszmét hűven védették.

Valamint sajnos egy részről, hogy rendkívüli idők mely nyomai miatt a kormányrétegeket nem lehet egyszerre a multak feltájtól kitisztítani, úgy örvendtek, ha minél nagyobb mérvben láthatjuk a közvélemény embereiből erősbítve az alkotmányos kormányzást és igazságszolgáltatást.

Dicasterialis formák közt, hol nem pártok kormányoznak, hanem kormánypárt létezik, s szemben azzal örök ellenzék, több értelme van a képviselőköt megválasztó rendszabályoknak, parlamentarizmus kormányánál, hol a párt-kormányok, a párt-emberek azáltal, hogy pártjoktól hivatalt vállaltak el, éppen nem tagadják meg, sőt tetteik is csak inkább biztosítják pártjuk érdekeit, s így azon bizalmat, a melyet mint a párt választottjai hivatalon kívüli állásukban bírtak, azután is joggal megnyerhetik, mert ezáltal elveiket nem változtatták, mert éppen elveik jutottak a kormánynak.

Igen természetes azonban, hogy ott, a hol a nemzetnek nagy és vagyonos értelmisége van, hol ez általában fenntarthatja magán függetlenségét, legezelszerűbb azon institutio behozatala, a melyet az európai elmélet már alkalmasint kifejített, habár a gyakorlat még sehol sem juttatott érvényre, s mi teljesen osztiunk azon elméletet, hogy legerősebb képviselők, a hol egy a kormányzó párt, mint annak ellenzéké teljesen független állású emberekkel képviselheteti önmagát, ezen elmélet által el van kerülve a kormánynak s illetőleg a kormánynak jutott pártjának elfajulása, ez elméletet azonban még Angolban sem tudta egészen érvényre juttatni, sőt a republicanus Svájc sem ment tovább, mint hogy a papokat, mint külön autonómikus Kasztot, a választásból s választhatóságából kizárta. Nálunk a kormánypárt és ellenzék is foglaland helyet a hivatalokban s képviselőházban is egyszersmind, sőt legezelszerűbb korszakunkban 1848-ban még annyit sem tettünk a függetlenség eszméjéért mint mostan, akkor arról sem volt szó, hogy a kormányhivatalt vállalt képviselők magokat újabb választás alá bocsássák s e célból mandatumokat visszaadják választóiknak.

A jelenlegi képviselők a baloldaliak indítványára ezt egyhangulag elfogadták, s valamint ez által alkotmányos érzelmeknek s a közvélemény iránti tiszteletnek csillogtatott tanujelét adák, úgy egyszersmind egy igen üdös gyakorlatot hoztak be, melyet kérdésen kívül az incapabilitási törvénynek kell követni, s részünkről a mellett vagyunk, hogy ha a tisztviselők általánosan vagy bizonyos categoriaikban ki nem is záratnak a

képviselőházból, a mit jelenlegi vagyoni és értelmiségi körülményeink közt nem is tarthatnánk biztosan czélzertűnek, de annyianak mindenesetre fenn kell maradni, hogy a képviselőház a választás joga alapján folytonos kifejezése legyen a közvéleménynek, s a képviselő mindig újból választassék, mikor azon helyzete, melyben megválasztatásakor volt, akár kormány megbízás, akár az ország törvényeit mélyebben sértő tény által megváltozott.

1848-ban azon indítványt tették, hogy a képviselők rendes évdíjjal látassanak el. Anyagi viszonyaink közt leginkább ezen indítvány teljesítésében volna letéve kulcsa a képviselő teljes függetlenségének, ha t. i. ezen rendszabályt az ország budgetje megbírná, s talán meg is bírhatná a követek létszámának alább szállításával. A mostani kárpótlási rendszer nem felel meg kívált az ország távolabbi részeiből jövő képviselők rendkívül sok kiadásainak s általában az anyagi vagyon kellő mértéke kívántatik a képviselők önfentartására.

Míg ez azonban rendbe hozatnék, csak üdvözlőnk lehet azon gyakorlatot, melyet a mostani országgyűlés kezdeményezett, mely szerint a minisztereken elkezdve, minden képviselő, a mint hivatalt vállalt, újból visszaadja választóinak azon jogot, hogy képviselői állása fölött rendelkezzenek.

Mult és jövő.

II.

Látók előbbeni cikkünkben, hogy a magyar nemzet született, fejlődött; elérte a forduló pontot, hanyatlott; kiállotta a nemzeti betegség harmadik és legkritikusabb fokozatát is; de még nem jött el az ezredik év s már betegségünk jobbra fordult, s újjászülésünknek biztató reményét bírjuk. Hátra van már, hogy ígéretünk szerint pillantsunk be a jövő homályába. Merész vállalat, midőn a véges ember azt sem tudhatja, hogy mi történik a jövő órában; de a mennyiben a meglevő dolgokból, a dolgok tényezőiből azoknak természetes következményeit sejtethetjük, legyünk most az egyszer látnokok.

Valamely nemzet életének — valamint az egyes emberének is — három főfeltétele van: az életerő, az észszerűség és az élet szükségé. Hogy a magyar nemzetnek élet ereje van, azt eléggé bizonyítja azon historiallag bebizonyított tény, hogy oly sok, oly hosszas s oly lenyomó csapások alatt el nem vészett; nemcsak, de újjászülésének már is bizonyos jeleit adja; hogy észszerűséggel is bír, azt sem tagadhatja meg ellenségünk sem, midőn sokan — legközelebből az utolsó két évtized alatt, sem kísértés, sem nyomorgatás vagy ijesztés arra nem bírhatta, hogy szabad nemzeti jogaihoz csak egy hajszálnyit is feladjon; s midőn végre a cselekvés órája ütött, elnyomta a méltatlanul vett sebek fájdalmát, s még üldözőinek is testvérí kezét nyújtott, s hazája ügyei körül oly óvatosan s oly következetesen járt el, hogy azáltal a mivel és józan világ bámulatát kiderdelte; kormánya a nemzet közvéleményének kifolyása, mely nem ront, nem bont, hanem gyógyít gondosan s készíti a nemzet boldogabb jövőjének útjait nagy tapintattal. De szükség is egy életerős Magyarország Európában — s ezt a külföld is kezdi észrevenni — még pedig ott, a hol jelenleg áll: mert ugyanis Európa szabadsága és polgárisodása északról, keletről és délről meg van támadva; Lengyelország már elesett s nincs keleten egy más ország, csak Magyarország, melyből egy várfalat lehetne alakítani. Egy szabad Magyarország ennél fogva európai szükségnek is látszik. Birván hát a magyar nemzet az élet három főfeltételét, fel vagyunk jogosítva, hinni, hogy az — miután már a legnagyobb crisis után új életre virradt — még egy ezred évig élni fog.

Van nekem egy kedvencz eszmém (kérem ne tessenek nevetni, hiszen már oly sok eszmét faragtak mások ellenünk, hogy szintegy kényszerítve vagyunk magunk is egy-egy eszmét a magunk javára is kigondolni), hogy valamint a vallásos surlódások már nagyrészt eltűntek — pedig az ember legérzékenyebb vallása dolgában — úgy eltűntek a nemzetiségi surlódások is s helyet adnak a szabadság nagy eszméjének; s eljön az idő, hogy szent koronánk ege alatt nem fogja kérdeni senki, hogy ki magyar, ki ro-

mán, ki rácz stb. — a magyarországi németek már ma sem kérdeik s a tótok is ritkán — hanem csak azt, hogy ki hazafi, ki nem, s mit kell tennie a hazafinak a haza és szabadság ügyében.

Ha ezen időt gyermekeink és unokáink megérik, akkor le lesz téve Magyarország nagyságának talpköve, még pedig két okból: először, mert a magyar koronát belőlről legalább 16 millió lélek akarata, kívülről pedig szövetséges szomszéd országok a kölcsönös védelem elve alapján fogják oltalmazni s kifejlesztésében segíteni „soha“ mondhatná valaki, „hiszen a déli és északi slávok nemzetiségük és vallásuk — a románok pedig vallásuknál fogva az oroszhoz hajlanak.“ Ezen hajlam uraim! nem természetes: mert mellözve a rubelek pillanatnyi hatalmát, mind-ezen népek érzik a szabadság szükségét, s indíttatva a török iránti gyűlölségtől — kitől bármilyen áron menekülni akarnak, csak addig fognak a mindent ígérhető, de szabadságot nem adható oroszhoz hajolni, míg egy igazságos és szabad szellemű Magyarország nincs, mi ha egyszer lesz, számszor inkább szövetkeznek ezen Magyarországgal, mely sem szabadságukat, sem nemzetiségüket meg nem támadja, s mely csak kölcsönös szolgálatot vár.

De hogy mindez így lehessen, a magyarnak két kötelességet felednie nem szabad: az egyik, igazság mások iránt kívül belől; kívül még jelét se adja annak a legkedvezőbb esetben is, hogy hódítani akar; belől: valamint eddig maga és a több testvér-népek közt jogkülönbséget soha fel nem állított, úgy azt ezentul se tegye, hanem osztozzék azokkal jóban, rosszban egyformán; azonban az ország határain belül valamely foederalismust se elméletileg, se gyakorlatilag el ne fogadjon; a másik magamagának becsülése. Itt egy egész erkölcsi predikációt tarthatnánk; de legyen elég annyi: hogy a ki a maga személyében nemzetét becsüli, az a maga személyében — a mennyire teheti — egy hasznos tagot ad a nemzetnek, mindennek pedig ép és egészséges gyermekeket hagy maga után. Legalább annak utját maga előtt el nem zárja. Tisztelek én és becsülök sok derék nőtlen embert; de engedjék meg nekem, újjászülésünk reggelén, hazafi kötelességemből kifolyólag kimondanom, hogy én a nőtlenéget rettenetes bűnnek tartom, erkölcs, nemzet, vallás és az igazság ellen. Hogy a nőtlenység mily káros hatást gyakorol az erkölcsre és a családi életre... nem mondom, hiszen azt mindenki tudja; a nemzetet megfosztja elfojtott gyermekeiben, ki tudná megmondani hány hasznos tagtól s azok ivadékaiktól; nagy bűn a vallás ellen, mert a teremtésben megkötö az istenség kezeit: ugyan- is az Isten közvetlen csak a dolgok kezdetét teremtette meg, de közvetőleg foly a teremtés nagy munkája mindaddig, míg az Isten ezt a világot fenntartani jónak látja, s az apák által teremti a fiakat és leányokat; a nőtlen ember pedig a teremtés láncolatát szakítja szét, s azáltal ellene szegül magának a teremtő és fenntartó Istennek s magának az örök természetnek; de nem is hagyja bszszatlan a természetet az ellene elkövetett bűnt soha, mert a természet kérelhetetlen, s így a nőtlen maga maga ellen is vétkezik; a nőtlen igazságtalan is, mert minden nőtlen elzár egy-egy nőt annak rendeltetésétől. Hazám ifjúságához is van e tekintetben egy pár szóm: tanulják meg Horácznak 2-dik odáját, ott a Rómára nehezült csapások közt az egyik legnagyobb szót, a „vicioque patrum rara juvenus“, s ha hazájukat igazán szeretik, bizonyítsák he azzal, hogy lelki és testi erejüket épségben fenntartják. Gellert azt mondta, s igaza volt, hogy az erkölcsös ifjat az Isten boldog családi élettel s ép és egészséges gyermekekkel áldja meg. Önök engem meg fognak érteni a nélkül, hogy tovább beszélnek.

Már tessék nevetni, a ki akar, de nekem el kell mondanom, a mi lelkeimen fészszik, s bevégzem unalmas predikációm azzal, hogy ha mi a családi élet tisztaságát s azzal együtt az erkölcsöt meg nem mentjük, a második évezredet, mint nemzet, be nem töltjük: legyen hát — a menthető eseteken kívül — minden ember családapa, s minden

család ugyanannyi erkölcsmentő társaság, s így teljesülni fog a nagy jóvondó, hogy „Magyarország nem volt, hanem lesz!“
Tóth László.

Pest, április 30. 1867.

Mire ezen sorok napvilágot látnak, Erdély egyik legfőbb obajtása teljesítéséhez siet; a felelős kormány oda kinevezett megbízottja, gróf Péchy Manó ő exelja urban lesz elfoglalni magas hivatal-körét t a Királyhágon.

Kiknek már szerencsénk lehetett ő nmlgának nézeteit megismerhetni, úgy szilárd alkotmányos törekvéséről, mint a viszonyok nehezségein áthatoló magasabb szempontjairól teljes meggyőződést szerezhetünk magunknak, s ha fontolatlan kezek közt Erdély kérdése elmergesülhetnének, az ildom és humanitas ily embernek kezei közt a létező mérgek fulánkjaait elenyészendőknek joggal reméljük.

Erdélyen kívül futván ő nmlga eddigi pályáját, bizonynyal tullefogult nem lesz egyik élénkebb érdek irányában is, mely ottan a szenvedélyeket mozgatta; a haza szabadságának, egységének s integritásának általános szempontjai közt minden párt és töredék érdekeinek beilleszthetőnek kell lenni, s bölcs vezérlet alatt, mely a tulköveteléseket mindenfelől visszautasítani képes leend, belügyeink szerencsés továbbfejlesztése éppen mi lehetőségbe sem ütözköz.

Ezen bölcs vezérletet mi nem csak reméljük, de abban biztosak is vagyunk. A nyilvános élet embereinek hatását nem kell megjósolni, azt megítélni lehet eszméiből, irányából, s legfőlebb az akarat és tetterő mértéke határozza el a siker gyorsabb vagy lassabb folyamatát.

Midőn az országnak felelős miniszteriuma van, ez maga kellő biztosítékot nyújt a polgárságnak az alkotmányos irány és jogok valóstítása felől, s a szabadság és autonomia ezen fényes mérvének birtoklása kötelezi arra a nemzetet, hogy ő ne a kormányzás ellenében működjek, mint tettük akkor, midőn a collegialis rendszer alatt a kormány folytonosan teremtet a sérelmeket, s a nemzet egész alkotmány jogát abban gyakorolta, hogy küzdje le az ejtett sérelmeket. Most a kormányt mint tábor-nak kell a nemzetnek támogatnia, mert a kormány egy a nemzettel, ő a nemzet szabadságának, jólétének, előmenetelének előharczoja. Legalább is azt hisszük, hogy egy többségi pártkormány hivatása más nem lehet.

A kormány választása Erdélyre nézve oly férfura esett, ki reméljük, ott a közvélemény bizalmát azonnal megnyerendi, s ki bir azon átható belátással, hogy ott a helyszínen a dolgokat és embereket alaposan megítélhesse, s ezek által s illetőleg ezek nélkül, amazokat úgy fejlesztse ki, hogy a haza üdve s polgárok megelégedése lehessen üdvös működésének naponta inkább szilárduló következménye.

És midőn mi jó reményekkel biztatjuk kedves közvetlen szülőföldünket, reméljük, hogy néhány nap, néhány hét már igazolni fog bennünket azok előtt, a kik az idők nagy követelményeivel számot vetni s tulzott és teljesíthetlen követelésektől visszattartózkodni elég politikai érettséggel bírandak.

Szerény esatlakozás Gál János és Mikó Mihály képviselőknek a „Kolozsvári Közlöny“ 47- és 49-dik számaiban közzétett nézeteikhez.

Alsó-Fehérmegye, Megyerék, ápr. 29. 1867.

A megyei közigazgatási és törvénykezési, hazai törvényes rendszernek mielőbbi szükségelt és mielőbbi visszaállítása körüli nézeteiket Gál János és Mikó Mihály képviselők úrak oly tüzetesen és a közvéleményt oly kielégítőleg adták elő, miszerint alig maradt fenn egyéb, mint kimondanunk, hogy ezen, e napi kérdést oly tapintatosan fejtegető cikkében felhozott érvek és okok az olvasó közönséget is hasonló meggyőződésre és megállapodásra vezettvén, a nézetek abban öszpontosulnak: hogy addig is, míg a törvényhozás a megyei institutiot az 1848-diki törvények alapján, a parlamenti kormányzással megegyezőleg s az újabbkori társadalmi és politikai exigenciákhoz viszonyitva szervezendő, s így a megyék jog- és hatáskörét megállapítandja, a törvényhatósági élet tevékenységi és hatási rendes vágásába minél előbb visszahelyezendő.

S ha a királyhágonnenni részeknek zilált viszonyainál fogva ügyei kitisztításával lassabban és óvatosabban lehetett is előhaladni, de hisszük, hogy a legjobb akaratú és képességtől, s az ország

bizalmából szabad kézzel rendelkezhető felelős kormányunk már módját ejtette, sőt a kinevezett országos biztos urat kész utasítással indítja ide az iránt: hogy közöbajtásunkhoz képest az 1861-diki megyei bizottmányok minél előbb helyreállítsanak, s azok a megyék élére állítandó szellemi és jellemi képességtől, s közkedvességben álló főispánokkal egyetértőleg mind a közigazgatási, mind a törvénykezési tisztiszemélyzetet megválasztassák, mint ezt Mikó Mihály képviselő a „K. Közlöny” 49-dik számában olvasható cikke végéig négy pontban előadta.

A megyék politikai közigazgatási köre a magyarországi megyék hasonló hatáskörétől keveset különböztet, az egyenlősítés nem sok akadályt okozand.

De az erdélyi magánjog állapota meglehetősen összezavarított az osztrák, igazságszolgáltatási reánk erőszakolt rendszer által; ennek nyúgja alól óhajunk mielőbb szabadulni. Mtgos Gál János úr a „K. Közlöny” 47-dik számában oly javallatot ad elő, mely az olvasó közönség, de sőt a kormány figyelmét méltán megérdemli. Azon javallatból lehetne egy fokozatos átmenetet kezdeni a kívánt célhoz, t. i. hogy az erdélyi magánjog anyagi és alaki szervezete a Királyhágón tulival egyöntetűvé alakíttassék, az azokbani különbségeknek rendre elenyészítése által. Ezen javallatot ideiglenes szervezéssel érvényesíthetné a kormány, még pedig azon okokból és szükségességi szempontokból, melyeket mtgos Gál János úr a közvélemény megnyerésével azon cikk II. szakaszában adott elő.

S ha fennebbi javallatokhoz képest állapodik meg a kormány a Királyhágón inneni részek közigazgatási és törvénykezési szervezésére nézve, s ez elvileg constátálva lesz: akkor következik a közigazgatási és törvénykezési egyes közegek teendője és eljárásai körüli utasítási pontok rendszeres megszabása; ezek iránti nézetem fejtegetésének egy következő alkalommal a t. szerkesztőség szíveségéből előlenni fogok. *)

Addig is legyen szabad megjegyeznem, hogy az igen helyén van, hogy nézeteinket cserélgetjük a napikérdésekben, de az is helyén lenne, hogy a felelős kormányt a legégetőbb kérdésben támogatassuk, ez az adórészek befizetése. A néhány darabocská földem után, egy a gondjaimra bízott egy itteni jóság adója a 400 forintot megközelíti, s mi helyt a miniszterium kineveztetéséről értesültem, felét befizettem idei évre; ezt csak azért említem, hogy másoknak is jusson eszébe így cselekedni.

Két eszmét láttam meg a lapok színvonalán lebegni, t. i. a főispánok személyiségét és a választandó tisztek qualificációját (mondjuk politikai multját, s moralját) illetőleg.

A főispánokat tekintve, azt hisszük, hogy az országos biztos úr megérkezésekor az itteni főispán úr is, a Királyhágón túliak példája szerint, hivatalaikat leteszik a kormány kezébe, s az a közbizodalmat bírót visszaállítja, míg másokat ön-

*) Örméssel számítottuk rá, s üdvözlöljük a nyilvánosság ezen terén érdemes hazánkát, ki, mint tudjuk, már 1846-ban országgyűlési követ, 1848-ban magyar kormánybiztos elnöki titkár, 1861-ben alsó-fehérmegyei alispán volt, mire visszavonult a közpályáról a magánélet körébe. Szerk.

TÁRCSA.

Könyvismertetés.

Költemények, írta Zilahi Imre. I. kötet. Pest, Osterlamm Károly 1867. Ajánlva Wurda-Gheczy Margit úrnsának, 8-adrét, 176 lap. Ára 1 ft.

Előttünk fektűznek korán elhunyt barátunk összes költeményei, melyeket még életében kiadott. Érezte, hogy pályája végehez közeleg, úgy akarta végezni azt, mint meteor, mely estében is ragyog. És valóban költeményei nagy hatást szűltek, noha nagyrésze fiatalokri zsenének nevezhető s inkább tanulmányként, mint oly szándokkal volt írva, hogy összes költeményei közé téve kiadja. Erről tanuskodik az is, mit a nagy tehetségű fiatal körünkben létekor mondott.

„Fiatal hajtások nélkül fa nem lehet, de csak az érett fa képez valódi törzsköt. A lemetezett fiatal hajtás elhervad, összeaszik, szétporlik, míg a törzs századokig él és daczol a viharral is. Ha költeményeimet valaha kiadom, azt harmincz éves koromig nem teszem. Addig, ha írok, azért cselekszem azt, mert a közönség szereti költeményeimet, de én nem vagyok megelégedve velök.”

A körülmények azonban változtak. Zilahi nem érte meg a 30 éves kort, a nagy tehetségű szép reményeivel sirba szállt. Hogy költeményeit még életében kiadta, úgy hisszük nem önzésből tette. Nem azért, hogy mutassa meg, mit tett, hanem, hogy mit tehetett volna, ha a sors hosszabb élettel áldja meg.

Az előttünk fekvő köteteske tartalmából kitűnik, hogy Zilahi a költészet majd minden genréjében megkísérti erejét. És mindenütt kisebb-nagyobb mértékben sütkért mutat föl. Itt elbeszélést, balladát, románcot, odát, éneket stb. Mindezek nagy részét itt-ott lapokban láttunk már, hanem azért nem tartjuk fölöslegesnek az egész kötetet röviden ismertetni.

Elbeszélő költeményeire nézve általában megjegyezhetjük, hogy Zilahi e téren, a többiekhez

kérelmükre (értsd „önakarátuk ellen”) felmentend.

A mi pedig a minden rendszert hűségesen kiszolgált tisztviselőket illeti, kiknek elve minden kormánynak hűséget esküdni, s kiknek politikai hitvallása: „servire deo ita, ut ne offendantur diaboli” (szolgálni Istennek, de csak olyaténképp, hogy az ördög úr is meg ne csalogdja), én egyiránt kárhoztatom, és nem csak az ily magyar egyént, hanem úgy az oláhot és a megyékbeni szász egyént is; nem bevehető mentség az, hogy a száznak hajlamában van az alkalmazkodás; az oláh pedig még át nem értette az 1848. törvények vívmányát, mikor a bekövetkezett nehéz idők nyomasztó rendszere magához sodorta őket. Volt bizony annak mindeniknek egyenlő belátása, de ha őszinték akarnak lenni, elmondhatják magokról: „video meliora proboque, deteriora sequor.” Jól esett bizony nekik a nagy fizetés, a spádé és csillogó gallér; úgy, hogy mikor oly nyalka legények voltak, azt se tudták, mint az egyszeri huszár, hogy hová lépjenek dicsőségükben; pedig mentől feljebb másztak, annál inkább, mint a kéményseprő, bepiskolták magokat. Azonban mind nagyságos urak lettek utolsó cancellistáig. Algyógyon a kertileti biztos kérdésére azt felelé a szegény ácsorgó oláh, hogy a választ várja a kérésére, melyet beadott „azon nagyságos úrnak (reá mutatva a hivatali szolgára), a ki a szobát seprí”, „la mariasa, care mature case.”

Ha pedig mindenki egy szívvél lélekkel repudálta volna az ily szegődiséget, az minden körülmények között igen határozott volna. XIV. Lajos házibohóca kérdé a királytól: Komám! mi lenne abból, ha te valamit akarnál, a nép pedig összesen nem akarná; vagy ha te azt mondanád: én nem akarom, a nép pedig azt mondaná, igen, de én akarom. A király csak annyit felelt: Bizony mondasz valamit.

Nó de fogja a megyei választmány a hivatalnokok közül is kiszemelni tudni a becsülettel eljáró egyéneket, míg a zsébrehajló, boszuálló, szenvedélyes indulatokról ismerteket félreállítja, tudván azt, hogy: hatalom a szenvedély kezében, égő fátyla az örülteknél. Bizzuk ezt a választmányra.

Török Antal.

A Victoria biztosító társaság igazgató-választmányának jelentése az 1866-dik első üléstévééről.

Tisztelt közgyűlés!

Intézetünk legelső ülést-éve 1866 december 31-ével folyt le. Társaságunk igazgatósága arról a rendes ülést-évi számadást elkészített, jelentéssel az igazgató választmány elé terjesztette, az igazgató választmány pedig azt, az annak alapjául szolgáló könyvekkel és részletes kivonatokkal együtt, elsőbb is szakosztályilag megvizsgáltatván, az 1866-dik évi alakító közgyűlésen választott számadás vizsgáló bizottmány szigorú alá bocsátotta, majd ugyancz kormánybiztos vizsgálat alá is vezettett, midőn így ezen vizsgálatok alapján igazgató választmányunk által is helyben hagyott s helyesnek ismertetett, van szerencsénk azt vég helyben hagyás

arányítva, legkisebb eredményt mutat fel és a nélkül, hogy önvád szállana meg, bátran kimondhatjuk, hogy: a tévfontásian kívül alig van egyéb bennök, mi maradándó benyomást szűl.

Az „Alvó szerelemben” Margit hűlen nő és Zaránd, a csábító szerepel. Tiltott viszony származik közöttük; e szerint egyiránt bűnösök. És még is, csak Margit lakol, bűntársa nem. A költészeti úgy, mint a drámai igazság a bűn szigorú megtorlását követeli. Megtorlás a nemesis által. A halál csak közeg, mely a bukást fizikailag is érvényesíti. Azonban itt a halál csak a viszonyt szűnteti meg és nem a felkavart viszonyok szükséges, elmaradhatlan és benső következménye.

„Egyik meghal” című balladájában (ha annak nevezhető) a két Pókait lépteti fel hőskönek, noha tulajdonképpen ballada-hősök nem is lehetnek. Maga a szerző elől elvész a tér, elveszti a pontot, mely felé törekednie kell. Békessit jellemzi s hősei jellemét homályban hagyva, annyit mond rólok, hogy nagyraavágók voltak; ezt is csak mellélesleg, mintha csak valamely epizód személyei lennének. Egyik meghal drámai bűn nélkül, másik boldog lett érdem nélkül. A ballada úgy, mint a dráma és tragoedia szigorú következetességet követel. Szenvvedélyből folyjon a tény. De nem elég, hogy a drámaibórról azt mondjuk: „nagyraavágó volt”, mert akkor csak pro priori itélünk, kérdés az is mit tett? ekkor itélhetünk a priori. De ha így itélünk is, még csak igazságot tettünk, de a mű becsét a költészet adja. Ezért a szenvvedélyeket fejtik fokozatosan, nyomról-nyomra, végig.

„Báthori Gáborban” a hős „gonoszszágerg” lakol, de annak minősége, milyensége szintén mellőzve van. „Mihály vajda leánya”-ban ártatlan vér folyik a nélkül, hogy a tragicus elemek bonyodalma végkifejletésén logikai láncolat vonulna végig. Az igaz, hogy még nemely Schakespeare-i tragoediában is a nők nyögnek a viszonyok sulya alatt, azonban ez csak oly mellékszeményeknél történik, kik iránt a közönség sem rokon, sem ellenszenvet nem érez, kik csak egy nagyobb eszme kivételére eszközök.

végét ezenel a tekintetes közgyűlés elé terjeszteti. —

Miután az 1866 november 17-én tartott rendkívüli közgyűlésre tett előterjesztésünkben, társaságunk megindulásának mozzanait, már volt szerencsénk vázolni, mely előterjesztésünk ugyanazon rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvével kinyomtatva, a tisztelt részvényes uraknak egyenként meg is küldetett, ezen okból ezen betérjesztésünket ez uttal egyenesen csak az ülést-forgalomra és eredményre alapítva, legelső ülést-évtünknek társaságunkra nézve jellemzésével kísérljük. —

Ügyntőkeink száma a lefolyt év végével 2027 volt. Biztosítottunk 47,827,640 ft. értéket. Összes bevételünk 451,980 ft. kiadásunk 189,636 ft. Az adótartalék és jutalékok levonása után, az alapítók kivül felretelt tartalékotkénk 235,654 ft. Tiszta nyeresmény, a töredéknek a tartalékba beszámítása után, 21,000 ft. mely részvényenként, ezer részvény után 21 ft-ot tesz.

Szembetűve ez eredményt intézetünk kezdetlegességével, azután a lefolyt idő jellemével és más társaságoknak ugyanez idő alatt előhozott eredményével, habár ezt fényesnek nem is mondhatjuk, — de annyit el lehet és el kell mondanunk, hogy társaságunk első ülést-éve, a fennforgott körülmények közt, sok szerencsével indult meg, és fejlett. —

Általánosságban véve a dolgot, nem akarunk utalni arra, hogy a most virágzó intézetek közül szintén sok van, mely első ülést-évben, épen nem csinált nagyobb forgalmat, mint intézetünk, de azt figyelembe kell ajánlanunk, hogy társaságunk székhelye kedves, de még fájdalom igen fejletlen Erdélyünk főbb városai egyikében van. —

A viszonyokat elvontan tekintve, 1866-dik évet a biztosítási ügyre nézve, általában inkább a szerencsétlen, mintsem a szerencsés évek közé lehet sorozni. E jellemre már az év kezdetén jelentékeny befolyással volt a május 21 és 24-diki, birodalom szerte uralkodott fagy, nemcsak az által, mert csökkentette a közönségnél a biztosítási kedvet, elpusztítván az arra számható jövedelem nevezetes részét, hanem közvetlen az által is, hogy miatta a biztosítás legkiadóbb tárgyainak egyike, a gabona-készlet, sok vidéken a biztosítás szükségé alól egészen kivonatot. — Különösen nagy mértékben kellett ezt éreztünk, pesti vezérügynökségünk területén, hol a legnagyobb rész kimaradása mellett, a termés nagy romlottsága miatt, elővigyázatból gabona biztosítást, az ajánlkózók közül is, csak gyéren és csupán válogatott felektől fogadhatunk el. A fagyra csakhamar következett a porosz-háboru dulas, melynek prágai és brituni vezérügynökségünk területe tényleges színhelye lévén, sőt becsi vezérügynökségünk területének egy része is bevonatán ebbe, e körülmény előző és utó befolyásán kívül, e területen a működhetést tényleg is, hosszabb ideig egészen megszüntette. —

Mindezekhez csatlakoztak több biztosító intézet közönségében ismert szerencsétlen catastrophi, minél többel a biztosító intézetek körül egy — egy évben alig találkozuuk, mint épen a lefolytban, melyek épen azért tömegességtűknél fogva, a biztosító közönség bizodalmat a biztosító intézetek iránt, igen nagy mértékben megingattak. —

Elbeszélő költeményeit határtalan sebesség jellemzi. Oly sebesen rohannak bennök az események, hogy nem marad idő a fokozatosságra, nem egy pillanatyit megnyugvásra. A gyorsaság, ha rontja a mű folytonosságát, épp oly hiba, mint a vontatottság. A tulságos gyorsaság emészthetlenséget, értelemzavart szűl. Legyen arányos a cselekvények gyorsasága a szenvvedélyek fejlesztésénél. Ha e kettő közötti consequentia megbomlik, a mű becsét veszti. Innen van az, hogy elbeszélő költeményeinek nagyrésze csaknem élvezhetetlen. Mert nem látunk bennök szenvvedélyeket, hanem rideg és határtalanul gyors cselekvényt. Költészetet bennök nem annyira a cselekvényekben, mint a külvizonyok rajzában találunk gyakran szűkségkép; de többször nem. Ritkán készíti elő az olvasót a törtenendőkire. Elbeszélő költeményeit rendesen a tulajdonképpen bonyodalmon kezd.

Egyénitései nem elég elevenek, alakjaiban kevés a lélek, mereven cselekesznek. A szenvvedélyek festésében korlátolt, mindent a határtalan gyorsaságba fektet. P. o. midőn a Pókaiakat jellemzi:

Nagyraavágás gyötörte őket,
A törvény ellen vétkeztek.
Anyjuk kardot adván kezökbe,
Semmi sem állott ellenökbe.

És harezoltak, mint szörnyű átok,
— S most csörgetik a nehéz láncot.

Gyenge és hatástalan jellemzés, mely a két Pókainak még árnyékát sem állítja előnkbe.

„Péter király”-ban egészen mellőzi a jellemzést, sőt még a hős vétkeit sem említi meg. Álmodik a király egyet és meghal. Tehát már a költemény elején ostorozza a nemezis; az olvasó csak büntetést lát, a bűn előtte titokban van burkolva. Mit Schakespeare III. Rikárdjában az V-dik felvonásra tesz, azt látjuk itt elejétől végig. Az ily irányú mű, ha jó tollal van kezelve, hatást tehet az idegekre, de mélyebb érzést, maradandó benyomást soha sem szűl. Jóllehet az emberi lélek legfogékonyabb ugyszólva a tragicum iránt, de a pusztá eseményeken meg nem nyugszik. És valóban az

Ez érintett körülmények a mily mértékben hatottak egy részről az ülést nehéz terjedésére, ép úgy nem maradtak befolyás nélkül — más részről a károk szaporítására sem.

Annál nagyobb jelentőséggel bír az, hogy társaságunk a sok hátrányosan ható körülmények közt is, első ülést-évben nemcsak meg nem ingott, hanem oly szerencsás eredménnyel vert gyökeret, miszerént a mellett, hogy összes bevételének több mint felét, a folyó 1867-dik évre ájtott koczka-zatok fedezetére tartalékul teszi félre, még részvényeseinek részvényenként 21 forint osztalékot is képes adni, mely a legszilárdabbaknak ismert társaságok ez idei osztalékával szintén nagyon kiállja a versenyt, s jelentékenységeben még az által is növekszik, hogy, mikép köztudomásra van, részvényeik befizetési határideje még csak 1866 év január 31-ével járt le. —

Főnyeresményünk azonban, az osztalék mellett, abban keresendő, hogy intézetünk alapja az első évvel meg van vetve, s különösen Erdélyben sikerült a biztosítást, már az első évben oly mértékben és oly terjedelemben kifejteni, milyenben eddigelé még itt soha sem állott.

Társaságunk jótékony működésének bizonyossága még az is, hogy 382 kárra, a visszabiztosító intézetektől kapott részálettel együtt ténylegesen 87,000 forintot legnagyobb pontossággal és méltanyossággal fizettünk ki, a zárlatkor függőben maradt néhány kár is, azóta legnagyobb részben rendezve van, s csak egy pár oly kár áll még függőben, melynek rendezési akadályának elhárítása nem tőlünk függ. E viszonyok közt eljárásunk igazságos és méltányos volta iránt bizonsággal hozhatjuk föl, hogy társaságunk ellen még eddigelé egyetlen egy per sem indított, ellenben nyilvános köszönetet számosat érdemeltünk ki.

A biztosításon kívül igyekeztünk intézetünk jótékonyágát időközileg nélkülözheteti pénzünknek kölcsönökben forgatása által is gyakorolni, s ily módon leginkább váltó leszámítolásokban, a lefolyt évben 437,216 forintot forgattunk, mely összeg habár a miénknel sokkal nagyobbszerű intézetek forgalmához képest nem tűnhet ugyan nagyra fel, de a kezdet első évében, és pénz intézetekben annyira szegény Erdélyünkben, hol épen ez ok miatt, hosszabb lejáratu kölcsönökbe belé menni is gyakran elkerülhetlenül kénytelenítettünk, mégis jelentékeny. — Mihez meg kell említenünk, hogy intézetünk jótékonyasága, ez irányban a folyó 1867-dik évre, már különben az által is növekedett, hogy alapszabályaink 76 §-sa értelmében, a szigorú bizottmányt Maros-Vasárhelyt és Tordán is felállítván, a váltó leszámítolás közvetlen e városokra is már ténylegesen kiterjesztett, erőnk gyarapodásával pedig több városra legrövidebb idő alatt kiterjesztetni kitalásba van helyezve.

Főüzletünk a biztosítás körében, a f. 1867-ik évet érve, az időszak még kevésbé van előhaladva, mintsem az eddigiből a leendő évi üzletre biztos itéletet hozni lehetne, mégis azon örvendőte ténynt constatálhatjuk, hogy a már lefolyt hónapok üzlete is, az 1866-ik év ugyanezen hónapjai üzletét közel háromszorozza, jelentékeny progressivitással haladván folyvást elő, és ha ezen év ter-

okozat egymagára még nem is lehet a tragoedia végcélja, ha azokkal nem fűzi össze a szükségképpen, a költészet természetéből folyó kapocs. Innen van az, hogy az újabbkori francia drámák, tragoediák nagyrésze, melyek a mai párisi társaséletet akarják mintegy megeleveníteni a színpadon, annyira telvék romanticizmussal, annyira körülhallozza az egész compositió bizonyos neme a feltételestésnek a pillanatyti hatásgerjesztési cél, hogy tartósabb életre alig számíthat száz közül egy.

Nem ment a hatáshajhásattól. Elbeszélő költeményei telvék romanticizmussal, mint p. o. az „Alvó szerelem”, „Három éj”, „Egyik meghal” stb. látható. És a romantikus hatás előidézésében mesteri.

Az elbeszélő nyelv kevésbé van hatalmában. Styllja inkább lyrára termett, elannyira, hogy a „Három éj”-en kívül alig tudunk e genre-ban egyet is felmutatni, hol az irány talála van. Inkább mélységet, mint népszerűséget keres, mely előbbinek éppen ellensége az elbeszélő költészet, az folyékonyságot, könnyűséget és olyat követel, mi önkényt jön a költészet sugallatából, nem pedig mesterségesen. Költészete itt inkább tárgylagosnak nevezhető és melege nem annyira az egészen, mint csak egyes részekben ömlik el, p. o. az „Alvó szerelemben”:

Főnn a szálló napra borulva,
Setétszürke felhő hömpölygött,
Mint háborgó hegy, mit megtöltött
A titzelem, föl-fölfolulva.

Östűcsen a nagy, széles lángkéve,
Vészit hirdett ég szeszélye,
Közül a nap izzó sugára
A mely felhőn keresztüljárja,

Intvén viharos éjszakára.

Eleven, meleg festés, mely úgy tűnik fel az egész költeményben, mint fény a homályban. És ilyet több helyt találunk.

Kiválik a többiek közül a „Három éj” és „Arany fonal.” Előbbi egészegebb compositio és mindkettőben találva van az elbeszélő irány.

Ennyit röviden elbeszélő költeményeiről, most térjünk a lyrákra. (Folytatása kövötk.)

mése szerencsésen fejlik ki, akkor a biztosítás terén is, annál sikeresebb évnék nézhetünk elé, mivel hazánk és a birodalom szerencsés politikai alakulása és a béke megállapodásával biztató eredményeink szintén alkalmas momentumok a jó eredmény szaporítására.

Ezek kapcsán, még annak megjegyzésével, hogy az 1866 november 17-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata folytán, megkezdendő új feladatok iránt, mikép az a közgyűlési programból is látható, külön előterjesztésünk szól, a rendesen megvizsgált zárszámadást, a tekintetes közgyűlés asztalára tévén, ajánljuk annak végrehagyását, és annak alapján az osztáléknak részvényenként 21 forint megszavazását.

Kelt Kolozsvárt, az igazgató választmányának 1867. ápril 25-én tartott gyűléséből,
a tekintetes közgyűlés

alázatos szolgál

a „Victoria” biztosító-társaság igazgató választmánya: Hintz György, alelnök. Dr. Fischer Lajos, Folly Mihály, Groisz Nándor, Korbuly Bogdán, Pataky Sándor, Poeh József, Simon Elek, Stein János, Krémer Ferencz, Szombathelyi Gusztáv, Vajna Sándor.

A „Victoria” biztosító-társaság I-ső üzletévi zárszámlája az 1866 ik év december 31-ki zárlattal.

Bevétel. 47.827,640 forint biztosított érték után díjak 429,305 forint 4 kr. Kamat és vegyes jövedelem 22,675 forint 66 kr. Összesen 451,980 forint 70 kr.

Kiadás. Visszbiztosítás és törleszték 57887 forint 61 kr. 382 kár után: fizetett összeg, a visszbiztosított részlet levonása után 68,886 forint 73 kr. kártartalék, a visszbiztosított részlet levonása után 8000 forint. Ügynöki jutalékok, üzleti költségek, tisztifizetések, utiköltségek, nyomtatványok, az alapítási, szervezési stb. költségek 1866-ik évre eső részének törlesztésével 54,861 forint 37 kr. A folyó kockázatok fedezésére az 1867-ik évre átvitt díjtartalék 227,065 forint 25 kr. Adótartalék 2400 forint. Igazgatósági jutalék 10%, 3287 forint 97 kr. Tartaléktörlesztés 25%, 8219 forint 93 kr. Összesen 430,608 forint 86 kr. melyet a bevételből levonva, a tiszta nyermény 21,371 forint 84 kr.

A tiszta nyermény felosztása. Osztalék 1000 részvény után 21 forintával 21,000 forint. A tartaléktörlesztésnek a töredék maradvány 371 forint 84 kr.

Egyleti vagyon. Alaptörlesztés 1000 részvény után 1.000,000 forint. Összes tartalék alap 235,657 forint 2 kr. Egész összeg 1.235,657 forint 2 kr.

A „Victoria” biztosító-társaság igazgatósága: alelnök: Hintz m. p. igazgatók: Kővári m. p. Wagner m. p. vezérigazgató: Galgóczy Károly m. p. helyettes könyvvizsgáló: Boér Sándor m. p.

A hitelesen, rendben vezetett könyvek alapján helyesnek találjuk: Máday János m. p. Klatrobert János m. p. dr. Salamon m. p. Tauffer Ferencz m. p. Szentgyörgyi József m. p. Számvizsgálók.

Látta és saját vizsgálata eredménye szerint is helyesnek nyilvánítja.

Kolozsvárt, ápril 28-án 1867.

Forray Ferencz m. p.

tartományi főszámvéző s kormánybiztos

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, ápril 27. A „l'Opinion National” Athour Arnoldtól következő tartalma cikket hoz: „Látva hallva azon nagy zavart, melyet Luxemburg kérdése okoz, holott nem nagyobb, mint egy francia megye, méltán kérdezi az ember: ugyan megérdemli-e ez azt a nagy diplomatikai s katonai stírgést-forgást? Azok, kik a dolog hasznosságát keresik, állítják, hogy Európa nagy zajt itt semmiért. Mások azt tartják, hogy a luxemburgi kérdés csak ügy, melynél fogva Poroszország bele akar kötni Franciaországba. De ha ennek okát keresik — nem találják, mert arra nem elegendő ok az új katonai tekintély feltételezése egy régóta elismert hasonló tekintély ellenében. Pedig Vilmos király és minisztere nem ábrándozó emberek — ezéljük nem lehet más, mint valamely kézzelfogható dolog.

„Ha a helyzetet jól tanulmányozzuk, úgy vesszük észre, hogy azon pillanatban, midőn a „Nordd. Allg. Ztg.” kinyilatkoztatta, miszerint Poroszország nem mond le Luxemburg megszállási jogáról, a bécsi tudósító orosz igazgatóról kezd beszélni, melynek színhelye nem más, mint Magyarország szláv népességét felvidéke.

„Az orosz-porosz szövetség oly észrevételekre alapított meggyőződés, melyet az események fejlődése igazolni fog. ... Annyi bizonyos, hogy a szövetségesek célja nem Franciaország megtámadása.

„Poroszország végre akarja hajítani a mult évben felhagyott tervét; e végre oly szövetségesre van szüksége, minő Oroszország, mely irigy szemekkel vágyódik Galiciára, a Kárpátokig akar terjeszkedni s vágyik megfoszulni azon megaláztatást, melyet Sebastopol romjain szenvedett, mert még mindig figyelemmel leskelődik Konstantinápoly minarettjei felé és nem tudja elengedni Auszriának azon hálátlanságát, melyet ez a krimi-hadjárataiban fenntartott semlegessége által tanúsított.

„De hogy a Feketetenger orosz főcskává tegye s Konstantinápolyt elfoglalja Oroszország, féken kell tartani Franciaországot, mely 1854-ben Angliával kezét fogva utját állotta e cél elérésében. E végett fenyegetni kell Franciaországot saját határán.

„Poroszország tehát elfoglalva tartja Luxemburgot. Csapatokat von a Rajna mellé; megszállja Mainzot, Coblenzt, Kölnöt — bár nem fog esatába ereszkedni, mert feladata csupán az, hogy Franciaország utját elzárja Bécs, Berlin és Konstantinápoly felé.

„Ez a porosz-orosz terv, mely a helyzet tanulmányozásából kiderül: Austria megérsorbitása; Konstantinápoly és a Feketetenger bekebelezése Oroszországba.

„Poroszország jó szolgálatot tesz Oroszországnak, mert örökdió a határszéleken, s kényszeríti seregeinket, hogy csupán ezt őrizzék; és míg egyik oldalon csupán ily boszantó szerepet játszik, a másikon a Duna mellett hihető, hogy éselekvőleg lép fel, míg az oroszok Konstantinápolyba bevonulnak. ... Ez a veszély fenyegeti Európát.

„Franciaország, Anglia és Oroszország feladata, hogy kijátszák, sőt megelőzzék a berlini és szent-pétervári kabinetek fondorlatait; szembeszálljanak az ázsiai barbarizmus foglalásaival. ... Mert, ha ezen terv létesül, Európában csak két nagyhatalom marad: Oroszország és Poroszország, Franciaország másodrendű állammá törpül. És a tulsulyra kapott pangermanizmus végre Alsacziát és Lothringiát is el fogja foglalni.

„Ime a viszony, melynél fogva a veszély, mely Auszriát fenyegeti, minket is fenyeget; melynél fogva érdeklünkben áll: a Dunát és Rajnát egyaránt védelmezni, és melynél fogva e kérdés francia nemzeti kérdés.

NÉMETORSZÁG. A „P. L.”-nak írják Berlinből: „A nagyhatalmak kabinetek előterjesztései itt nem kielégítők, mert a francia kabinet semmi kötelezettségbe sem akar beegyezni. Ez annál inkább fellázította az itteni tulbuzók kedélyét, mert itt a luxemburgi vár lerombolásába már beleegyeztek és a francia kabinet erre azt mondta, hogy a kérdés nem az erő lerombolásában sarkallik, hanem azon határszabályozásban, melyben Bismarck a császárnak beegyezését adta.

SPANYOLORSZÁG. Új felkeléstől tartanak. Állítólag francia befolyás is működik a tervezetben, Prim és O'Donnell is támogatnak, sőt némelyek szerint maga Narvaez sem lenne idegen az eszmétől, kinek állását megingatottak mondják. A terv ez: A királynét lemondásra kényszerítik, a királyt regenssé és Tetuan hget kormányzóvá nevezik ki.

LENGYELORSZÁG. Varsó, ápril 25. A Varsó melletti powonskowi mezősegen a nyáronként tartatni szokott hadgyakorlatok ez év nyarán is meg fognak tartatni. Az erre kizemelt csapatok már indulási parancsot vettek és legközebb jövő hó közepé táján lesznek itt egybegyűlve. — Hivatalos körökben azt beszélik, hogy a császár május végével vagy június elejével a hadgyakorlatok szemléjére fog ide randulni. A háztulajdonosokat már is zaklatja a rendőrség, hogy házaikat tisztíttassák, azt adván okul, hogy a császár ide érkezik.

TÖRÖKORSZÁG. A török határról írják a „S. C.”-nak: „Egy gyanús hajó vetett horgonyt Antivarinál. Ez a „S. Nicoló” görög brigg, mely Sziciliából jött és állítólag tengeri sőt és egyéb ártatlan árukat hozott fedezetlen Montenegróba. A kapitány ezen állításának még azon érdekes oldala is van, hogy még más nyolcz ily kereskedelmi hajó fog hasonló ártatlan szállítmánnyal ide érkezni. A török kormány vagy tudósítást vett róla, mely gyanuját fölkelte, vagy bizalmatlansága saját tapasztalatán alapul, elég az hozzá, a „S. Nicoló”, mely mellé egy montenegrói vitorlás hajó barátságosan szegődött, szigorú felügyelet alatt áll, és a scutarii kormányzó azon utasítást adta, hogy szükség esetén erőhatalommal is akadályozzák meg, hogy a „S. Nicoló”-ról netán lökészetli tárgyak a szárazföldre, vagy a montenegrói vitorlás hajóra átszállíttassanak. Hogy mi fog ebből kerekedni, az még bevárando.”

KÜLÖNFÉLÉK.

— A magyar kir. hivatalos lap következő kinevezéseket közli:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztése folytán, Geocz János országgyűlési képviselőnek, Ökröss Bálint és Wänsch Sándor ügyvédeknek, továbbá Csillagh Benő pestmegyei törvényszéki bírónak és Szentkirályi Lászlónak, igazságügyminiszteriumi titkárokká lett kinevezését helybenhagyólag megerősitem.

Kelt Bécsben, 1867. ápril 27-én.

Ferencz József, s. k.

Horváth Boldizsár, s. k.

A földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter László Kálmán fogalmazó- és tisztelbeli osztálytitkárnak, Kunoz Péter, Rózsá-ági Antalt, Szegfi Mórt, Bernát Dezsőt, Lipthay Istvánt, Obradich Catinelli Hector, Hölbling Antalt és Matlekovits Sándort fogalmazóknak, Kilenyi Hugót és Toldy Istvánt fogalmazó segédeknek, végre Fest Gyulát segédhivatali főigazgatónak nevezte ki.

— A földmívelés, ipar- és kereskedelmi m. h. miniszterium mai nap átvéven a postafgy igazgatását, a közönség értesítettik, hogy a jelenleg használatban levő levél- és hírlapjegyek folyó évi május 31-éig még érvényben maradnak. Junius el-sőjétől kezdve pedig ő Felsége arczképét viselő új levél- és hírlapjegyek- és bélyegzett levélborítékok fognak behozatni.

Kelt Pesten, 1867. évi május 1-én.

A földmívelés, ipar- és keresk. m. k. miniszteriumtól.

— Az országgyűlési tanácskozások a folyó évi május hó 7-dik napjától fognak folytatni, minél fogva kérem a t. országos képviselő úrakat a tanácskozásokban résztvehetős végett sz. királyi Pest városában mint az országgyűlés törvényes helyén az említett napon leendő megjelensre. Kelt Pesten, 1867-dik év május első napján. A képviselőház elnöke, Szentiványi Károly.

— A zagrabi országgyűlés május 1-én d. e. 11 órakor nyitott meg, a felolvasott három rendbeli királyi leirat elseje az országgyűlés összehívását, a második a feliratra adott választ tárgyalja, a harmadik pedig a vallásszabadság iránt hozott határozatot megtagadja. A válaszleirat azt mondja: hogy a kormány védelmezte Horváth- és Tótország történeti jogait és nemzeti jóllétét; az utóbbi felirat nincs összhangzásban a pragmática sanctioval; az 1861-diki 42. törvényezikkel ellentétben hangsúlyozza a leirat a Magyarországgal való egységet, a koronázás elé gördített akadályok megszüntetését és a magyar országgyűlésnek horvát nyelvre fordított határozatát mellékletben átküldi, mely Horvát- és Tótországnak elegendő biztosítékot nyújt; a tanácskozások gyorsítását ajánlja, s kívánja, hogy a követek a magyar országgyűlésre május 15-ig küldessenek fel.

— Az országgyűlés összehívását tárgyaló elnöki körlevél már a fennebbiek szerint közzététett. Ez üllések alatt fog tárgyalatni a koronázási hitlevél, továbbá a közönségi javaslat codificatioja, mely az igazságügyminiszteriumban munkába vétett, s végül a kibocsátandó ideiglenes törvénykezési szabályok, melyeket szintén az igazságügyminiszter terjeszt elő.

— Pest-Pilis és Solt t. e. megyék tisztújító közgyűlése apr. 30-kán d. e. 9 órakor vette kezdetét. Gróf Károlyi István főispáni helytartó nagy lelkesedéssel fogadott megnyitó beszédében üdvözölte a bizottmányt, s őszinte örömet nyilvánított, a fölött, hogy ismét e megye kormányzatát kezébe veheti, melyet 1861-ben később volt elhagyni, mint azt törvénytelen közegekkel folytatni. Nyári Pál megbotatott tolmácsolta a bizottmány érzelmeit a főispán irányában s a megye nevében kezét szorított vele. Mire főispáni helytartó úr letette esküjét. Nyári Pál az 1861-ki tisztikar nevében ugy ennek mint saját lemondását jelentvén ki, előbb maga főispán helytartó úr, utána Rákóczy János adnak kifejezést azon tiszteletnek s szeretetnek, melylyel e megye vezérletében negyedszázadon át teljesített működésért s érdemeiért. A tisztújítás erre aztán véghezment.

— Hallerkeői gróf Haller Ferencz, a boldogságos szülőről címzett adonyi prépost, nagy váradi latin szert. székesegyházi főesperes és kanonok, a nagy-váradi latin szert. szentszék ülnöke stb. folyó évi 25-kén, élte 62-dik évében az Urban elhunyt. Az örök világosság fényeskedjék neki. (J. T.)

— Pesten a postakocsi már magyar címerrel vannak díszítve és nemzeti színre festve, tegnapelőtt hozánk is Váradról érkezett egy postakocsi, melyen a sas helyett nem magyarország címere ugyan, hanem korona és postásip volt felrajzolva. Ez is haladás itt Erdélyben, a sasok hazájában.

— Csernátóni Lajos menekült hazánkba tegnap városunkba érkezett, légyen üdvözölt szülőföldjén, hol emléke mindig kedvesen él. Mint halljuk, néhány napi itmulatás után a fővárosba fog visszatérni.

— A derék „Pester Lloyd”, mely bár német nyelven, de magyar szellemben van szerkesztve, megelézte a pesti magyar lapokat azzal, hogy 2-ik májusi száma már magyar hírlap-bélyeggel jelent meg, míg a magyar lapok még az osztrák stempellel jelentek meg.

— A magyar királyi kereskedelmi miniszteriumnak kinevezett hivatalnokai máj. 2-kán tették le az esküt az alkotmányra.

— Balázsne Bognár Vilma asszonyság folyó hó 5-kén az ev. reformátusok belső-farkas-utcai templomában a délelőtti istentiszteletnél énekelt fog.

— Arad városa több választópolgára néhány nap előtt a belügyminiszterhez kértést intézett az iránt, nem lehetne-e itt is a kijelölő választmányt az összes választóknak választaniok, mint az 1848. és 1861-ben is gyakorlatban volt s a mint ezt a pesti, budai s más városok választói most is gyakorolják. Ezen iratra Kristóry Zsigmond tisztújítási elnökhöz következő belügyminiszteri válasz érkezett: „1872. eln. sz. Az 1848. évi 23. t. cz. nem egészen szabatos 13. §. több részről érvényre emelt akkénti értelmezése, hogy a kijelölő választmány az összes választók által vá-

lasztandó, minthogy ezáltal a választási szabadságnak teljes mérvbeni gyakorlata jutand érvényre, észrevétel alá nem jöhet. Ennélfogva a folyó hó 21. évi 1246. sz. a. kelt választáraton fonalan értesíteni kívántam uraságot, hogy a mennyiben a közgyűlés a kijelölő választmányt az 1848. s 1861-dik évi gyakorlathoz képest jelen alkalommal is az összes választók által óhajdtaj megválasztani, ezen kívánalomnak Uraságot tapintatos vezérlete alatti létesítése ellen nincs észrevétele. Budán, 1867. ápril 28. báró Wenkheim Béla s. k.”

— Tisztelt szerkesztőség! Azon sajnálatra méltó botrányos esemény felől, mely a minap a hírlapokban is felmerült, s melylyel hazáját rég fájdalmasan nélkülöző B. László hazánkba, visszatérő útjában az aradi vaspályán, bizonyos tordahelység-beli S z é k e l y nevű egyéniség részéről illetett, a félreértés kikerülése tekintetéből sietek az egész mévelt közönséget felvilágosítani, miszerint az érintett botrány elkövetője, nem a királyhágonnineni Torda városa polgára, hanem a Királyhágon tuli Torda helységének ökölhőse vala. Ily jelene-tek után az arad-czeglédi vaspályán bezárólag szemé-ly- és becsület-biztosító-társulat eszméje is meg-villanhat az emberek fejében. Tehát nehogy e szennyfolt ezen ős magyar város becsületének ro-vására csak egy percig is betudassék, mint a melynek higgadt polgári önbecsük érzetének ma-gasabb fokán állnak, ezen esetet földeríteni és nyil-vánosságra hozni, kétségtelenül legkedvesebb köte-lességemnek tartom. Torda városa, április 1867. Ferenczi Béni.

— Szülöcsy János úr Alsó-Járából írja nekünk: Az 1867-dik év ápril 6-án kelt tudósítasom kiegészítése végett, melyet a tisztelt szerkesztőség 50-dik számú lapjában közzétenni sziveskedett; sietek a közönség megnyugtatója miatt közzétenni, hogy a megszökött Fejérvári József főtolvaj, első-kése utáni második napon éjjel, az erélyes esendör-vezénylő Havranek Venczel által, Tövisen szeren-csésen elfogatott és társaival együtt a törvény szí-gorának által is adatott.

— Szintársulatunk egyik tagja, Zádor, már a minap beleszólt szerepében a „M. P.” címét, tegnapelőtt újabbán előadás közben szabadságot vett magának elménczkedő célzást intézni a szin-padról e lapársunk rovására. A leghatározottabban roszaljuk s intjük az igazgatóságot, hogy vegye elé a színházi törvényeket s örködjék a felett, hogy társulata tagjai se egyének, se lapok, se társulatok ellen maguknak elégtételt venni s az intézet méltóságát privát kedélyeskedésekkel megsérteni ne merészkedjenek. A színész, ha sérelme van, keresse fel a tért, hol sérelme keletkezett; de ne használja fel visszatorlás alkalmán szerepét, mert ez nem járja.

* Az „1848” legközelebbi lapszemléjében annak erélyi emberből kitelt írója oly módon mutatja be magát az igazság és személyünk irányában, hogy kénytelenek vagyunk válaszukat felfüg-geszteni azon levél eredményétől, melyet az érde-mes szerkesztő Frankenburg A. urhoz még tegnap volt szerkesztünk intézni.

* Egyik magas állásu hazánkfiától még tegnap vettük az értesítést, hogy az erélyi királyi biztos ő exca minden bizonynyal érkezik f. hó 5-kén, azaz: holnap. Hozza Isten nevezetes hatás-körébe, mit bizonyára a haza javára a magyar kormánytól nyert legjobb utasítások szerint, s mind-nyájunk óhajta szerint töltend be.

× A helybeli kir. jogakadémia ifjusága által rendezett és f. évi febr. 23-kán lefolyt jogászbal alkalmával, a jótékony ezéla következők felülfizetések történtek: Dr. Ince István 3 frt, Groisz Gusztáv 2 frt, Mezei Izidor 1 frt, Gáman Zsigmond 1 frt, Folli Mihály 1 frt, mlgs Smith Vilmos 3 frt, Petrán János 2 frt, báró Bánffy Albertné 54 frt, Hutfiesz Károly 4 frt, Angyal György 3 frt, gróf Bethlen Károly 1 frt, gróf Bethlen Emil 3 frt, báró Bánffy Kálmán 3 frt, Berde Áron 1 frt, Basa István 1 frt, báró Apor Károly 5 frt, báró Nopcsa Ferencz 5 frt, Bernád József 5 frt, Fekete Sámuel 10 frt, mlgs Fogarasi Mihály 5 frt, báró Fillenban Frigyes 5 frt, Erdélyi Sámuel 2 frt, Soff Gynla 2 frt, összesen 122 frt. A szíves felülfizetésekért ugy a bizottmány, mint az összes akadémiai ifjuság nevében az illetőknek legszívessebb köszönetemet nyilvánítom, egyuttal kijelentem, hogy ezen össze-gek általam pontos számadás mellett már az illető helyre átadattak. Kovács Miklós pénztárnok.

Nemzeti színház. Szombaton, ápril 27-én Balázsne Bognár V. második vendégjátékául adott az „Alva járó”, melyben kedves vendégünk teljes mértékben kiérdemelt tapsokat aratott. Ennek ez este is mindvégig elragadó volt.

Vasárnap, ápril 28-án „Vén bakkancsos és fia a huszár” című jeles vígjátéka adott Szigetnek, melyben Balázsne Lidit személyesíté, itt a mi kedves régi ismerősünkre találtunk, a haj-dani, emléklünkben mindig kedvesen élő Bognár Vilmára, ki kellemes, mozgékony játékaival gyönyörködtetett, ki a darabban előforduló népdalokat énekelte, ki egyszerű szerepkörében — melyből már kinőtt, s talán csak kegyelemből a régi emlékek iránt vállalt el — művészi nimbust tudott elővá-rszolni. Ujházy a csaplóros szerepében mind-végig jelesen játszott. Albsi is a vén bakkanc-

esost helyesen személyesíté. Zador Friczi szerepében csak itt-ott volt helyén, s úgy ültetésében mint játékában tulzott, ezen hibába esett Barkó is. Ezek túlélnésképpen vétettek, nem esett e hibába Albisi Anna, ki már kezd ugyan némi szinpadit otthonosságot elsajátítani, de játékában az indulatokat és szenvedélyeket nem tudja színezni, arczjátékát a különböző behatások kifejezése szerint idomítani, s épp oly egyhangú közönyt hallgatta azt, midőn 4 évi epedés után végre közzivü atyja a felgagdagodottnak hitt Laczinak egyszerre reménytelenül oda igéri, mint a midőn Laczi utasítása szerint — de miről a lányka mit sem tud — visszatartatja kezét. Ez azonban egy oly hiba, mit egy kis komoly tanulmánytal és figyelemmel helyre lehet hozni, s figyelemzetünk nem annyira megrovás, mint erre üszöngés akar lenni.

Hétfőn, ápril 29 én az újonnan szerződött Kantai Teréz első fellépéssel „Szigeti Csikós”-át adták. Kantai Teréz kedves szinpadit alak, s minden fiatalága mellett játéka élénk és kedves, hangja elég erős és kellemes, úgy hogy ez első fellépéstől itélve is szerződését mindenestre csak nyereleménynek tarthatjuk. Andris bojtárt Fűredy nagyon tapintatosan és sok eredetiséggel adta, s az e darabban előforduló igen szép népdalokat mély érzéssel énekelte. Márton csikóst pedig Zador oly jól adta, miként őt még nem láttuk alakítani. Szigeti pedig a hányveti Szárnyait adta kitűnőleg, szóval az előadás sikerültnek mondható. Közönség kevés számmal.

Kedden, ápril 30-án, „Béldi Pál” Szigetinek 100 aranyat nyert drámája adatott, kevés közönség előtt. Bizonyítva e jeles darab, melynek tárgya Erdély történelméből van véve, s mely Erdély függetlensége végnapjainak legdicsebb jellemét tünteti elő, több figyelmet érdemelt volna. Az előadás az erőkhöz viszonyítva, tihető volt. Szigeti a czimszerepet úgy adta, mikint őt még nem láttuk játszani; Szép né Béldinét, Fehérváriné a fejedelemtől szerepét tapintatosan adták. Hogy Zador gyenge Apafi volt, az természetes, miután az nem tartozik az ő szerepköréhez.

A szerdára, május 1-re, hirdették „Orpheus” helyett, mert a zenekar el volt foglalva „XII-dik Károly Rügen szigetén” című tört. vígjáték adatott, ismét tres színáz előt. A király szerepét Szigeti adta nagyon helyes felfogással, s játéka ez estve is teljesen kielégítő volt; Brock Ádámot pedig Ujházi adta, úgy, hogy semmi kívánni valót nem hagyott fenn; ez az örökké nevető, mindig kedélyes, mindenből mókát csináló polgár, ki vel ellentétben van a komoly, keveset s azt is akadozva beszélő XII. Károly, kiből végre is sikerül Brocknak egy mosolyt — az egyetlent, melyet ember látott — kicsalni és Szigeti a folytonos harczok viharja közt edzett királynak, ezen történeti jellemével egészen beletalálta magát. Albisi megint a hivatali fontoskodást egész a neveltség vívó polgármester szerepében tüntette ki magát, szóval: az előadás teljesen sikerült volt, mit azonban nagyon kevesen élveztek.

Csütörtökön, május 2-dikán, Weisz Johanna jutalomjátékát adatott „Orpheus az alvilágban” című operette-je Offenbachnak és ezen bohózatot, semmi belbecsessel és kevés zenészetű szépséggel bíró darab — mely inkább csak a látványosság érdekével bír — mégis elég vonzerőt gyakorolt arra, hogy a színházat megtöltsék. Az előadás kielégítő volt, a mennyiben sokkal jobban ment, mint az a most rendelkezés alatti közreműködőkkel várni lehetett. A jutalmazott első megjelentével taps- és koszorúkkal fogadtatták, szerepe (a közvélemény) csekély levén, nem volt alkalma különben szép és kellemes éneke által hatni. Ugyanízen taps- és koszorúval tiszteltetett meg első kilépével Kantai Teréz is, ki nagyon kedves kis Cupido volt.

UJ POSTA.

— Bécs, máj. 1. A „Wien. Abp.” szerint, a luxemburgi ügyet tárgyaló conferentia máj. 7-én ül össze Londonban.

— Berlin, máj. 1. Miután a század hadsereg szervezése nem sokára befejeztetik, állítólag június 1-ig kivonulnak a poroszok Szászországból. Az országgyűlés mai ülésében Bismark előterjeszté az észak-német szövetség alkotmányára vonatkozó törvényjavaslatot. A porosz haladási párt a francia néphez intézendő békefelajánlatot körözött aláírás végett Berlinben, s a vidéki városokra is kiküldendi azt.

— Brüsszel, ápril 30. A kormány 60 millió frank kölcsön felvételére kért felhatalmazást a kamaráktól, 8 1/2 milliót pedig a löfégyverek átalakítására.

— „Börs. Ztg” jelenti: Luxemburg eshetőlegesen kitűrtetésével egyidőben Triernél megerősített tábort alakítanak a poroszok.

— Az „Indep. Belg” szerint, a francia-olasz véd- és dacszövetség bevégeztét tény.

— Oroszország nagy sorozást tart, s minden 1000 lélek után 10 njoncz állítatik.

Gabonaár Kolozsvárt május 2-án 1867.

(Alsó a. mérő, középár.)

Tisztabúza 4 frt 60 kr. Elegybúza 3 frt 60 kr. Rozs 3 frt 22 kr. Árpa 2 frt 60 kr. Zab 1 frt 72 kr. Törökbuza 3 frt 22 kr. Pityóka 1 frt 6 kr. Marhabús fontja belváros 15, külvárosban 13 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Május 2-án: 5% Metalicus 100 frt 57.75. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 69.40. Kamat 57.50. 1860. Kölcsön 81.90. Bankrészvény 710.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 166.—. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4 kr 131.80. Ezüst 130.—. Cs. királyi arany 6.21.

Április 29-kén: Földtehermentesítő kötvény Magyarországi 70.—. Erdélyi 64.25.

T. és felelős szerkesztő DÖZSA DÁNIEL.

(16) 1/2 1867. (9-*)

Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi műkiállítás arany-érmet nyert.

Középponti raktára a „Gólyához” címzett gyógyszerár Bécében, és egy-
dül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelemztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal áruhatnak, melyek szóról szóra az enyim szerint utmutatva, a közönség csalódására, még saját név-aláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjokról itélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenében óvást mindenkit azon megjegyzéssel figyelemztetni, mi szerint az ilyen műszereknek megkülönböztetése végett, az általam készített Seidlitz-por minden katulyája és minden egyes adag papir-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben hebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszer között bizonyára a legelső helyre méltatandók. A császár nagy birodalmán minden részeiből hozzánk beklüdt több ezernyi hálaírat részletes bizonyítvánnyal szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztelenség és gyomorégés, továbbá görösök, vesebetegség, idegbaj, szívdobogás, ideges fofajás, vértörölés, közhányás, tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. esetében a legjobb eredménnyel használtatnak, s a legártalmasabb gyógyeredményt vívtak ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyományt használnak, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan vissza-nyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók kereskedők, kézművesek, művészek, mezei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvek, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyógyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsvárt: Binder K. (ezelőtt Ritter) gyógytárában belső monostorutczában a városi Redoute során és **Wolff J.** gyógyserésznél.

Továbbá Beszterczén: Szongot György. Brassóban: Jekelius F. Dézsén: Kremer Samuel. Fogaras: J. B. Gschader. M.-Vásárhelyen: Jeney Károly. Bucher M. és Burdats A. N.-Bányán: Haracek Nagy-Károlyban: Schöberl. Nagy-Szebenben: Müller gyógyserész. N.-Váradon: Jánky Antal. Segesvárt: Misselbacher. Szász-Régen: Wachner & Schinker. Szászsebesen: Binder F. gyógyysz. Szent-Ágoston: Knall K. gyógyserész. Szerdahelyen: Schimert F. gyógyserész. Szerethen: Sommer J. Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi czégeknél létezik még ezeken kívül a

norvégiai „Bergen” városból való

valódi

DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktára is.

Ára egy nagyobb üvegnek 1 frt. 80 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é.

Az üvegek el vannak látva védmárkával és kimerítő használati utasítással.

Ez az egyetlen faj, mely minden tültés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czin-kupakal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsirólaj faj a dorschhalaknak legmondosabb egybegyűjtése és kiválogatása által van megnyerve, és egyáltalán semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a **bépecsételt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott.** — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesebb gyógysszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, közhányás és csúsz, idült bőrkütiés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógysszerész Bécében, „zum Storch”, Tuchlauben.

(13) 1/2 (14-24)

Bécsi Lábbeli-Fénymáz!

A maga nemében egyetlen és 32 év óta, az alább megnevezendő czég fenn állásától fogva jószágban felül nem mult

Bécsi Lábbeli-Fénymáz

vitriol nélkül

FERNOLÉNT FERENCZNÉ Bécében,

a többek közt azon kitűnő tulajdonokkal bír, hogy 2-3 év múlva is éppen olyan lágy és friss marad, mind kezdetben: hogy a bőre oly jótékony hatással van, hogy az folyvást lágy marad; hogy a legcékebb fáradtsággal a legzebb fényt lehet előidézni, mit semmi más fénymázzal nem lehet stb. mely kitűnő tulajdonairól a bécsi gazdasági kiállítás 1866-ki m. bizott-mánya a nagy éremmel tüntette ki. Ezeknél fogva a fénymáz a n. é. közönségnek és t. kereskedőknek egy oly árucikk gyanánt ajánlatik, mely daczára minden utánzásoknak, nemében a legjelesebb és elcsosága miatt a legjelesebb elterjedése érdemes. Megbizások az árak beküldése vagy utánvét útján eszközöltenek — font- és mássa száma 22 frtjával másszánként, skatulyában, melyekből 16, 8, 4, 2, 1, teszen egy fontot. Árusok, kik egy mássát legalább vesznek, jelentékeny leengedésekben részesülnek.

Gyár: Wien, Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 74.

(110) 1/2 (6-*)

Optikai, Mechanikai eszközök

kicserélése, vagy azoknak kiigazítása elvállaltatik.

A legjobb és legkitűnőbb divatczikkék és ékszerek.

Egyenlitők és MÉRŐ eszközök

Vizmértekek

Delejtűk és Gyütűkrok.

BOSCOWICZ A.

látserészek Kolozsvárt

a legnagyobb választéku raktára aczél és ezüst foglalatú szemüvegek, színházi és vadász látesövek, Microscopokból stb. stb.

Gyöngült és gyuladásban szenvedő szemek számára mindennemű **szemüvegeket** LEHET KAPNI.

Manometer, termometerek s mindenféle **folyadék próbálók.**

Schweici úti rajzeszközök és **úti zsebbelhordozható körzők.**

(150) 1/2 (3-3)

A tisztelt közönség tisztelettel felkéretik, miszerént **jég- és tűz-biztosításaikat** az alább megnevezett helységekben székelő ügynök uraknál eszközölni sziveskedjék:

Abrudbánya: Mohai Sándor.
Alparét: Vajda Dénes.
Alvincz: Kövér Lajos.
Alsó Rákóc: Józsa András.
Aranykut: Móza Samu.
Bágyon: Dali Ádám.
B. Hunyad: Hiry János.
Baróth: Gergely Ferencz.
Bethlen: Bernády Dániel.
Bezéd: Válya Ferencz.
Besztercze: Textoris Gusztáv.
Bodola: Kósa Sándor.
Bölön: Sebestyén Károly.
Bütkös: Keszegh Samu.
Czege: Mátyás Zsigmond.
Csik-Szereda: Erös Elek.
Décs: Róth Pál.
Dézfalva: Kovács Dénes.
Dicő-Szt.-Márton: Szünyi Ferencz.
Egerbegy: Barabás József.
Erdő-Szt. György: Albert Alajos.
Févincz: Magyarai Pál.
Galgó: Kászonyi Sándor.
Gerend: Hegedűs Lajos.
Gyalu: Sós Ferencz.
Gyergyó Alfalu: Gál Elek.
Harasztos: Székely Elek.
Hévíz: Péterfi Sándor.
Hidalmás: Majthényi Ferencz.
Jaad: Fröhlm Tamás.
Károly-Fehérvár: Matherny Emil.
Kápnikbánya: Gruber János.
Kászonyfalva: Booskor Károly.
Kentele: Vályi Elek.
Kékes: Némethy Sándor.
Kézd-Vásárhely: Császár Lukács.
Kis-Enyed: Papp Miklós.
Kolozsvár: Sallay István.
Korond: Nán Sándor.
Kor.-Szt.-Márton: Andrásy István.
Kudu: Rátz Gyula.
Magyar Fráta: Finta Samu.
Magyar Fülöp: Zilinczy Pál.
Magyar Lapos: Breuer Pál.
Magyar Igen: Mohay Sándor.
Kolozsvárt április 19 én 1867.
Az első magyar általános biztosító társaság kolozsvári főügynöksége.

Végh Bertalan.

(153) (2-3) (137) (5-6)

Ház eladás.

Görbe-zappanyutczában 339 ház, több lakó szobával jól jövedelmező telek, és jó karban ellátva, kedvező feltételek mellett eladó.

Értekezni lehet KALIVODA DÉNESSEL.

Kolozsvári határon a város tője mellett egy 70 vécás szántóföld készen bételve a legjobb minőségű trágyával, eladó most a hogy van. Értekezni lehet hidelve 326 számú háznál.

(158) 1/2 (1-1)

Árverési hirdetmény.

Bánfi-Hunyad mellett **Damoson** egy köböl épült és zsindelyvel fedett egykővű lisztelő malom, hozzá tartozó lakszobával, gyümölcsös, veteményező kert és kaszálóval ellátva, és egy pusztatelek 3 darab szántófölddel együtt vére — szabad kézbe — f. évi **május 21-kén** B.-Hunyadon a városházánál árverés útján a többet ígérőnek eladatik. Addig is értekezhetni B.-Hunyadon a városházánál, a jegyzői irodában.

(98) 1/2 (6-6)

A karlsbadi

természetes ásványosvíz szétküldése.

A karlsbadi ásványosvíz nem ritkán csudálatra méltó arányban növekvő gyógyereje annyira ismeretes, hogy nem szükséges azt földcsinálni. Ez több év szászad tapasztalataiból felmutatott tény. Hogy mily nemű betegségekben kell használni, vagy orvosi kitéttel „mire van bivatva Karlsbad,” egy dr. Mannl által szerkesztett önálló iratban velősen felmutatott. Ezen irat mindenkinek ingyen és bérmentve szétküldetik kíváratra. Karlsbad minden forrásai szétküldhetők, mindazáltal inkább a *malomkút, a kastélykút és a buzgó forrás* kúndetikuszt legerősebben egész és fél üvegekben. Megrendelések ásványos-vízre, *buzgó sóra* (Sprudelsalz), *buzgó szappanra* (Sprudelseife) pontosan teljesítetnek minden nagyobb városban a bizományok által, és egyenesen *Heinrich Mattoni* viz-szétküldetési igazgatósága által Karlsbadban, (Csehszág) és Bécsben Maximilianutza 5.

(157) (2-3)

Egy tanulmányait Magyar-Ovárt végzett, elméletileg és gyakorlatilag kiművelt, a hazai nyelvekben jártas fiatal férfi valamely **nyelvből jászagon** **gazdatiszti** minőségben alkalmazást keres.

Bővebben tudakozódhatni **I. K.** betű alatt Nagy-Szebenbe intézendő levél útján.

(81) 1/2 (2-4)

A fogfájásoknak!

Ha a száj és fogak ápolása minden orvosok véleménye szerint hasznos és tudós az ember egészségére nézve, és soknemű bajoktól és kellemetlenségektől óvja meg, úgy kötelesség erre vonatkozólag a híres — legfényesebb sikerekkel koronázott **Popp-féle Anatherin Szájvizet**, emlekezethozni. Egy szer sem hat oly erőteljesen és biztosan a fogkövesedés, *fakadók, taplósdás, szájbeli rothadás, a még a scorbüt ellen (súly), mint ezen kitűnő essentia, mely még az egészségeseknek is a legbiztosabb védszer a száj betegségek ellen. Elevenitőleg, frissítőleg, a lehelletet tisztítólag, hat különösen a fogakra, melyek épségét és természetes színét megőrizi és újra helyreállítja. Eltávolítja a borkövet, odvas és tisztogós fogak fájdalmát, és meggyógyítja a könnyen vérző fogbust. Mindennemű fogfájalmat (rheumatismust és idegest) gyorsan és biztosan gyógyit, és a lélekzet vétel jól illatát megtartja, mivel a szájból minden ártalmas szagot eltávolít. Ezen essentia áldásdús hatása miatt nem ajánlató eléggé a fogfájalmasoknak.*

Egy palack ára 1 frt 40 kr. Csomagolás 20 kr.

Erdélyországra nézve forrástárosok: **WOLFF J. ENGEL J.** és dr. **HINTZ GYÖRGY** gyógysszerészek Kolozsvárt; továbbá kapható az ország minden gyógytárában.